

handlingen ved første Behandling, som ikke har hørt, hvad der er fremkommet og maasse er ganske ubekjendt dermed, ikke desto mindre gennem en stiltiende en Gang for alle forud givne Fuldmagt skal kunne stemme paa de Mænd, der ikke blot skulle overveie Sagen, men netop, efter hvad man i de gode, gamle Dage mente, skulde gjøre det paa Grundlag af de Forhandlinger, der have fundet Sted. At dette slaar man en Streg over ved at forlade den gamle Regel og gaa over til den nye. — Dette er een Side af Sagen, men der er Mere at sige endnu. Efter min Mening træder man Mindretallet for nær ved de Forslag, der foreligge. Og dog vil jeg ikke her tale saa meget om Mindretallets Ret, som jeg vil fremhæve, at det er i Sagens Interesse, at de forskjellige Ansuelser komme frem, og Flertallet burde efter min Mening al Tid være villigt til i det Mindste at høre, hvad Mindretallet har at sige. Jo mindre Mindretallet kan lægge det afgjøvende Lod i Bægtstaalen ved den endelige Afstemning, desto mere skulde man give det Leilighed til at komme frem med, hvad det har paa Hjerte. Saaledes som Valgene hidtil ere foregaaede, har ganske vist de smaa Mindretal ikke megen Indflydelse, ja maasse ingen, men der gives dog Tilfælde, i hvilke de kunne komme til at øve nogen Indflydelse. Jeg vil nu ikke tale om den Tilfredsstillelse, det maa være for enhver selvstændig og uafhængig Mand at kunne følge sin Overbevisning, og handle og stemme derefter; men et saadant Mindretal kan ogsaa, netop naar Partierne staa imod hinanden, komme til at øve Indflydelse. Det ligger saa nært at tage et Exempel fra de nuværende Tilstande, det har man lettest ved at finde. Folkethinget omfatter 102 Medlemmer, Formanden gaar fra, en Plads er ubesat og et Valg er ikke godkjendt endnu. 3 fra 102 giver 99 stemmeberettigede Medlemmer. Nu stiller Sagen sig fremdeles saaledes — det er jo ingen Hemmelighed, jeg røber ved at sige det — at der er et Parti, der tæller 17 Medlemmer, et andet, nemlig Høire, hvortil jeg regner mig selv, 23, medens 59 tilhøre Flertallet. Tage vi saa et Valg paa 15 Medlemmer, er Kvotienten 6. Deraf følger, at de 23 og de 17 hver kunne efter Forholdstalsvalgmaaden sætte 2 Medlemmer ind, medens de 59 kunne sætte 9 ind første Gang. Nu stiller det sig jo imidlertid saaledes, at Mindretallene, det vil sige de Overfyldende, kunne have stor Betydning og komme til at spille en stor Rolle. Det hænder jo undertiden, at man ønsker at hævide sin egen Mening. Det kan undertiden hænde for en Mand, at skjøndt han i det Store og Bæ-

sentlige hører til et Parti, følger han ikke dette Parti gennem Lykt og Lyndt. Der forekommer Leiligheder, hvor der f. Ex. kan være forskjellige Meninger mellem Høire, og hvor den oprørste Mand kan være mere eller mindre fremtrædende. Tager jeg mig selv f. Ex., vil jeg gjerne have Lov til, hvad Sagens Realitet angaar, som ogsaa i andre Spørgsmaal, at følge, hvad jeg anser for det Rette, uden at være slavisk bunden til, hvad Partiets Flertal bestemmer. Der kan altsaa forekomme Tilfælde, hvor en saadan enkelt Mand — og det Samme gjaelder naturligvis i højere Grad, hvor der er 2 eller 3 Medlemmer, end hvor der kun 1 — kan ved at kaste sin Stemme til de 17 eller 59 give dem en Chance for at faae et Medlem mere valgt, end de ellers vilde kunne faae. Det er en Tilfredsstillelse at kunne gjøre det, ikke blot fordi man derved kan faae Jølelse af at udrette Noget ved at faae et Valg sat igennem, men navnlig fordi man derved faaer Leilighed til, om jeg saa maa udtrykke mig, at gjøre Valgene saa gode, som de skulle være. Jeg sætter, at det i et saadant Tilfælde foreligger, at der skal vælges et 15 Mandes Udvalg. Det Spørgsmaal maa da naturligvis opstaa for de 5 Medlemmer af Høire som i Grunden kaste deres Stemmer bort ved at stemme paa Nr. 4 paa Høires Liste, om de ikke skulde kaste deres Stemme til den ene eller den anden af de to andre Grupper, og efter min Mening maa det i mange, ja i alle Tilfælde bero paa, hvilket Valg der derved kan sættes igennem. Jeg vil gjerne have mig forbeholdt, naar der opstilles fra det ene eller det andet Parti, som ikke hører til Høire, en Mand, som jeg anser for en Binding for den paagjældende Lovs Behandling, at kunne bidrage til at sætte hans Valg igennem. Det kan jeg gjøre efter den nuværende Forholdstalsvalgmaade, men som man nu vil have det indrettet, vil Sligt blive omtrent umuligt. Det, som man gjør ved det nye Forslag, er i Grunden at lade en stram Partidisciplin Baand trykke endnu stærkere. Disciplinen kan maasse være en hensigtsmæssig Ting paa visse Områder, f. Ex. det militære, men jeg er en Hader af den jernhaarde Partidisciplin i Politiken. Den kvæler al Selvstændighed, og det er min Mening, at det, vi fremfor Alt trænge til her i Danmark, er selvstændige Folk, som tør være deres Mening bekjendt og ikke bryde sig om at træde i Strid med Partiet, med Flertallet, med den stærkere Gruppe. Først naar vi komme dertil, at man sprænger disse stærke Partibaand, tror jeg ogsaa, at der vil aabne sig Udsigt til at komme til det Resultat, vi Alle længes efter. Men som For-